

лий давлатимиз мустақиллигига йўл очди.

Конституциямизда “Ўзбекистон Республикасининг давлат тили — ўзбек тилидир”, деб белгилаб қўйилган. Шунингдек, Конституциямизда “Ўзбекистон Республикасида Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва қонунларининг устунлиги сўзсиз тан олинади”, деб таъкидланган.

Афсуски, қонун меъёрларига, айниқса, мансабдор

давлат тилини ривожлантириш бўйича алоҳида тузилма иш олиб бормоқда. Мамлакатимизда бу борада ягона давлат сиёсати таъминланмоқда.

Шу йилнинг 10 апрелида “Ўзбек тили байрами кунини белгилаш тўғрисида”ги қонун қабул қилинди. Бундан буён 21 октябрь – тил байрами сифатида кенг нишонланади.

Давлат тили — қонун ҳимоясида. Ҳар қандай ҳуқуқий жамиятда қонунни

ДАВЛАТ ТИЛИ – ЎЗБЕК ТИЛИДИР

Она тилида инсон боласининг ўзлиги намоён бўлади. Ўз тилимизни ҳурмат қилиб, миллат сифатида юксаламиз. Давлат тили эъозланмаган давлатнинг жаҳондаги обрўси ҳам омонат бўлади. Ифтихор билан айтишимиз мумкинки, дунёдаги 6 та барқарор туркий тилнинг бири ўзбек тилидир. Она тилимиз дунёнинг юздан ортиқ мактабларида, олтмишга яқин универститетларида ўқитилади.

Ўз вақтида улкан маърифатпарвар Абдулла Авлоний “Ҳар бир миллатнинг дунёда борлигини кўрсатадирган ойинаи ҳаёти унинг тили ва адабиётидир”, деб ёзган эди.

Тил қайғусини миллат қайғуси, деб билган миллатпарвар, маърифатпарвар зиёли юртдошларимизнинг фидойилиги туфайли ҳали мустабид тузум давридаёқ, яъни 1989 йил 21 октябрда ўзбек тилига давлат тили мақоми берилишига эришилди. Бу улкан қадам халқимиз руҳини кўтариб, мил-

шахслар томонидан етарлича эътибор қаратилмаган Давлат тилининг ҳар томонлама ривожланишида бир қанча тўсиқ ва муаммоларни келтириб чиқарди.

Ўзбекистон ўз тараққиётининг янги доволарига чиқаётган даврда бу масалага ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда. Давлатимиз раҳбарининг “Ўзбек тилининг давлат тили сифатидаги нуфузи ва мавқеини тубдан ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги фармони фикримизнинг ёрқин далилидир. Ушбу ҳужжат асосида ҳозирги кунда Атамалар комиссияси, Вазирлар Маҳкамаси ҳузурида

ҳурмат қилиш ва унга амал қилиш ҳуқуқий маданиятнинг бирламчи белгисидир. Кимдир бу ҳақиқатни билишни истамаса ёки билиб туриб амал қилмаса, жавобгарлик юзага келиши ва у кучайтирилиши табиийдир.

Қолаверса, ўзбек халқи тарихдаги улғу маънавияти билан жаҳон тамаддунининг бешигини тебратган халқлардан бири. Ўзбек тили ана шу қадимий юксалишнинг бош манбаидир.

Мавжуда ҲАСАНОВА,
Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси депутати
ЎЗХДП фракцияси аъзоси.

УСТОЗ ВА ШОГИРД

Афлотун ўзига шогирдлар танлаш учун даъвогарларни йиғиб, кенг далага олиб чиқибди. Сўнг биринчи даъвогарни сўроққа тутибди.

— Қайни айт-чи, атрофингда нималарни кўраёпсан?

— Майсаларни, қўйларни боқаётган чўпонларни, яна кўп молларни...

Бундай жавобдан қониқмаган Афлотун қўл силтабди.

— Сендан асло файласуф чиқмайди. Минг урин, бефойда. Бунга эриша олмайсан.

Хафсаласи пир бўлган Афлотун иккинчи номзоднинг елкасига қўлини қўйибди-да, дебти:

— Балки, сен бошқа нар-

саларни кўраётгандирсан?

— Ҳа, Устоз! Осмон гўзаллигидан бағоят мутаассир бўлган ўт-ўланлар ушбу гўзалликдан янада кўпроқ

баҳраманд бўлиш истагида осмон сари талпинмоқдалар. Тенгсиз чиройга маҳлиё бўлган қўйлар эса атрофга

тарқалиб, ўт-ўланларга суқлаиб бормоқдалар. Бироқ қўйларнинг очлик туфайли пайдо бўлган манфаати маҳлиёликдан кўра устун келаётгани боис ўт-ўланларга қирон етмоқда. Бундан мамнунлигини яширолмётган подачилар ҳали нақд бўлмаган фойдани ўйлаб, ҳар хил хом режалар тузмоқдалар. Айнан мана шу вазиятда мен қарама-қаршиликлар борлигини кўрмоқдаман.

Шогирдликка даъвогар яна анча гапни айтмоқчи экану, бироқ Афлотун уни кучоқлаб олиб, исмини сўрабди.

— Арасту, деб жавоб қайтарибди шогирдликка номзод.

МАНА СИЗГА УСЛУБ...

Бир киши 48 йил аввалги бошланғич синф ўқитувчисини хиёбонда кўриб қолиб, хижолатлик билан ёнига бориб деди:

— Устоз, мени танидингизми?

— Йўқ, таниёлмадим.

— Мен бошланғич синфдаги ўқувчингиз фалончи бўламан. Эсласангиз, бир сафар синфдош ўртоғимизнинг соати йўқолганди. Мен олгандим. Сиз “ҳамма жойидан турсин ва қўлларини тахтага тирасин, тинтув қиламан”, дедингиз. Мен уялдим ва қаттиқ кўрқдим. Сиз ва ўртоқларимнинг юзига қандай қарайман, деб ўйлаганим сари баданимдан муздай тер қуйиларди.

Шу пайт сиз яна бир буйруқ бердингиз: “Энди ҳамма кўзларини юмсин!”

Сафнинг ўртарақларида эдим. Тинтув навбати менга келди. Соатни индамай чўнтагимдан олдингиз ва тинтувни сафдаги сўнги болагача излаштирдигиз. Кейин бизни ўрни-мизга ўтқазиб, менга ҳам, бошқаларга ҳам ҳеч нарса демасдан соатни эгасига қайтардингиз.

Улғайганим сари бу ишингиз қалбимда каттариб бораверди. Мен ҳозир олтмиш ёшдаман. Бу ҳаётдаги энг катта сабоқни ўша кун сиздан олгандим. Ҳар гал эслганимда бир сесканиб кетардим ва ўзимни сиздан қолган марҳамат ва бағрикенглик бағрида ҳис этардим. Ўзингдан, виждонингдан уялиб яшаш азоб, ундан-да даҳшатли азоб эса уялаётганингизни бошқалар ҳам билиши, уларни ҳар кўргангизда хижолат бўлишингиз.

Устоз, сиз менга ҳаммадан уялиб яшаш азобини раво кўрмадингиз. Бу азобни ҳис қилганимда унута олармидим, билмайман тўғриси. Лекин мени уялтирмаганингизни ҳеч қачон унутмадим!

Кекса ўқитувчи ўриндикда ёнма-ён ўтирган собиқ ўқувчиси ўғирлиб қаради:

— У воқеани эртаси кунгиз унутиб юборгандим болам. ҳозир сен айтгангизда эсладим. Сизларга кўзларингизни юминг деганимда мен ҳам кўзларимни юмгандим ўшанда. Шу ёшдаги ҳар бир бола қўл уриши мумкин бўлган янглишга қўл урган ўқувчимга нисбатан кўнглимда ёмон ўй тушмасин дегандим-да. У сенмидинг? Билмасдим...

БИР
ШО
ДА
ДУР

Машҳур одамга иккита савол беришибди:

— Инсониятнинг қайси ҳаракати сени ҳайратга солган?

Олим бирма-бир санай бошлади:

— Болаликдан зерикадилар ва тезроқ улғайишга шошиладилар. Вақти келиб, болаликни соғинадилар.

— Пул топаман деб соғлиқни йўқотадилар, аммо соғлиқни қайтариш учун яна пул сарфлайдилар...

— Эртанги кунни ўйлаб ҳавотир оладилар-у бугунни унутадилар. Шунинг учун ҳам на бугунни, на эртани деб яшайдилар. Дунёдан яшамагандек ўтиб кетадилар....

Гал иккинчи саволга келди.

— Сиз уларга нимани тавсия қиласиз?

Олим жавоб берди:

— Ҳеч кимни ўзингизни яхши кўришга мажбурламам!

— Муҳими, ҳаётда кўп нарсага эга бўлиш эмас, кам нарсага эҳтиёж сезишдир.

— Сизни яхши кўрадиган инсонлар кўпчилик. Аммо улар туйғуларини қандай ифода этишни билмаётган бўлишлари мумкин.

— Баъзан бошқалар томонидан кечирилибгина қолмай, ўзингизни кечира олишингиз ҳам керак.

Саҳифани **Ражабгул МУҲАММАДИЕВА** тайёрлади

ЖАНУБ ВАҚТИ

Ижтимоий-сиёсий газета

Муассис:
“SURXON JANUB PRESS”
масъулияти чекланган жамияти

Бош муҳаррир:
Ражабгул МУҲАММАДИЕВА

Газета Сурхондарё вилояти Матбуот ва ахборот бошқармасида 2016 йил 25 октябрда 11-067 рақам билан рўйхатга олинган. Нашр кўрсаткичи: 475
Электрон манзил:
lola9779@mail.ru.
Тел: 99893 791-07-99

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

Саҳифаловчи
Тоҳир РАҲМОНҚУЛОВ
Манзилимиз:
Термиз шаҳри,
Баркамол авлод кўчаси,
30-уй.

Газета “Сурхон тонги” ва “Заря Сурхана” газеталари таҳририяти босмахонасида офсет усулида чоп этилди. Босмахона манзили: Термиз шаҳри, Шукрона кўчаси 21-уй.

Буюртма: №

Адади - 1000

Босишга топшириш вақти — 20 00 Қоғоз бичими А-3
Топширилди — 19.00 Ҳажми 2-босма табак

Баҳоси келишилган нархда

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди. Газета ойига 2 марта нашр этилади.